บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
ข้าวไทยในตลาดจีนภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ

1. จีนถือเป็นประเทศที่มีแหล่งเพาะปลูกข้าวรายใหญ่ของโลก โดยผลผลิตข้าวของจีนคิดเป็นร้อยละ 28.90 ของผลผลิตข้าวทั่วโลก รองลงมาเป็น อินเดีย (23.13%) อินโดนีเซีย (7.70%) บังคลาเทศ (7.03%) เวียดนาม (5.83%) ไทย (4.34%) ฟิลิปปินส์ (2.61%) สหรัฐอเมริกา (1.41%) ปากีสถาน (1.39%) และประเทศอื่นๆ (17.65%) โดยในปี พ.ศ. 2561 จีนมีเนื้อที่ปลูกข้าวทั้งหมด 30,189 ล้านตารางเมตร ให้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 212 ล้านตัน ขณะที่ ปี พ.ศ. 2562 ผลผลิตข้าวลดลงเหลือ 210 ล้านตัน และคาดว่าในปี พ.ศ. 2563 จะมีปริมาณผลผลิต 207.05 ล้านตัน

2. มณฑลที่เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของจีน ได้แก่ มณฑลหูหนาน มีพื้นที่เพาะปลูกร้อยละ 13.28 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด รองลงมาเป็น มณฑลเฮยหลงเจียง (12.53%) มณฑลเจียงซี (11.38%) มณฑลอันฮุย (8.43%) มณฑลหูเป่ย (7.92%) มณฑลเจียงซู (7.34%) มณฑลเสฉวน (6.21%) มณฑลกวางตุ้ง (5.92%) มณฑลกว่างซี (5.81%) มณฑลยูนนาน (2.81%) และมณฑลอื่นๆ (18.37%)

3. ปริมาณการบริโภคข้าวในตลาดจีนมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณการบริโภคข้าว 193 ล้านตัน และคาดว่าในปี พ.ศ. 2563 จะมีปริมาณความต้องการบริโภคข้าว 214 ล้านตัน โดยแบ่งรูปแบบการบริโภคข้าวเป็น 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ การบริโภคเป็นอาหาร การผลิตเป็นอาหารสัตว์ และการใช้ในด้านอุตสาหกรรม โดยคาดว่าในปี พ.ศ. 2563 ปริมาณข้าวเพื่อการบริโภคเป็นอาหาร 165.20 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 77 ปริมาณที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ 21.65 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 10 และปริมาณที่ใช้ในด้านอุตสาหกรรม 19.10 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ โดยข้าวที่ได้รับความนิยมในการรับประทานมากที่สุดในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน คือข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) เมล็ดสั้น หนา อ่อนหวาน เหนียว ละเอียด มีความหนึบ เหมาะสำหรับการทำข้าวต้ม และข้าวสวย

4. การนำเข้าข้าวของจีนเป็นการนำเข้าแบบมีโควตา โดยโควตาสำหรับการนำเข้าข้าวของจีนอยู่ที่ 5.32 ล้านตันต่อปี แต่อย่างไรก็ดี จีนยังคงนำเข้าข้าวไม่เต็มโควตา โดยในปี พ.ศ. 2562 จีนนำเข้าข้าวจากต่างประเทศทั้งหมด 2.546 ล้านตัน โดยนำเข้าข้าวจากประเทศ 5 อันดับแรก ได้แก่ ไทย เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา และกัมพูชา ขณะที่ในปี พ.ศ. 2563 ในช่วง 8 เดือนแรกพบว่า จีนนำเข้าข้าวจากเวียดนามมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ เมียนมา ปากีสถาน ไทย และกัมพูชา ตามลำดับ ขณะที่พิจารณารายมณฑลที่มีการนำเข้าข้าวจากประเทศไทยเป็นปริมาณมากที่สุดในช่วง 8 เดือนแรกของปีนี้ ได้แก่ กวางตุ้ง ปักกิ่ง ฝูเจี้ยน ยูนนาน และเจ้อเจียง ตามลำดับ

5. ข้าวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ได้แก่ ข้าวจีนที่มีแหล่งผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน เนื่องจากมีราคาถูกกว่า และผู้บริโภคชาวจีนในพื้นที่ดังกล่าวมีความนิยมรับประทานข้าวเมล็ดสั้นที่มีความเหนียวมากกว่าข้าวเมล็ดยาว

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071
Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

6. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจต่อประเทศไทย และแนวทางการปรับตัวของภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการไทย

- จีนมีพื้นที่ปลูกข้าวที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทำให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรสชาติตรงกับความต้องการของผู้บริโภคชาวจีนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีราคาที่ถูกกว่า ทำให้ข้าวไทยไม่สามารถแข่งขันด้านราคา และไม่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคชาวจีนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มากเท่าที่ควร ประกอบกับปัจจุบันผู้บริโภคชาวจีนเริ่มหันมานิยมบริโภคธัญพืชที่ผลิตในประเทศมากขึ้น ทั้งนำมาประกอบอาหารและผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆ ทำให้การนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เป็นเพียงการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศโดยเฉพาะข้าวไทยที่มีราคาสูงในสายตาผู้บริโภคชาวจีน เป็นเพียงทางเลือกหนึ่งให้แก่ผู้บริโภคชาวจีนบางกลุ่มเท่านั้น ดังนั้น การเจาะตลาดข้าวไทยในตลาดจีน ควรเริ่มจากการสร้างการรับรู้ถึงคุณค่าทางโภชนาการ การสร้างประสบการณ์ในการชิม การรับประทาน การสาธิตการนำข้าวไทยมาประกอบอาหาร ควบคู่ไปกับการจำหน่ายสินค้าไทยที่ชาวจีนรู้จักดี เช่น เครื่องปรุงข้าวผัดสับปะรด เครื่องปรุงรสต้มยำกุ้ง เครื่องปรุงแกงเขียวหวาน เป็นต้น ซึ่งเป็นอาหารที่สามารถรับประทานร่วมกับข้าวหอมมะลิไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคชาวจีนได้ง่ายดายมากขึ้น เนื่องจากผู้บริโภคชาวจีนส่วนใหญ่จะเลือกซื้อสินค้าประเภทอาหารจากการได้มีประสบการณ์ที่ดี และการได้เคยลองรับประทานมาก่อน ขณะที่การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยผ่านสื่อออนไลน์ร่วมกับ KOL ที่มีชื่อเสียงด้านอาหาร และร่วมกับร้านอาหารไทยที่ได้รับตราสัญลักษณ์ Thai SELECT โดยการทำคอนเทนต์ที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้บริโภคชาวจีน และเผยแพร่ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียของจีนอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้ข้าวไทยมีโอกาสเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคชาวจีนได้มากขึ้น และสามารถเป็นหนึ่งทางเลือกของข้าวที่ผู้บริโภคชาวจีนจะเลือกรับประทานได้อย่างแน่นอน

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.

SCAN ME

ข้าวไทยในตลาดจีนภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ

1. สถานการณ์การผลิตข้าวของจีน และการผลิตข้าวทางภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของจีน

การปลูกข้าวส่วนใหญ่ของโลกกระจายอยู่ในพื้นที่แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้ ประเทศจีนเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ของโลกและผลผลิตต่อปีติดอันดับต้นๆ เป็นเวลาหลายปี ในปี พ.ศ. 2561 – 2562 ผลผลิตข้าวของจีนคิดเป็นร้อยละ 28.90 ของผลผลิตข้าวทั่วโลก อันดับสอง คือ ประเทศอินเดีย คิดเป็นร้อยละ 23.13 ส่วนประเทศอื่นๆ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย (7.70%) บังคลาเทศ (7.03%) เวียดนาม (5.83%) ไทย (4.34%) ฟิลิปปินส์ (2.61%) สหรัฐอเมริกา (1.41%) ปากีสถาน (1.39%) และประเทศอื่นๆ (17.65%)

แผนภาพที่ 1: สัดส่วนการผลิตข้าวทั่วโลกในปี พ.ศ. 2561 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562

(หน่วย : ร้อยละ) (เป็นปริมาณคาดการณ์โดยประมาณ)

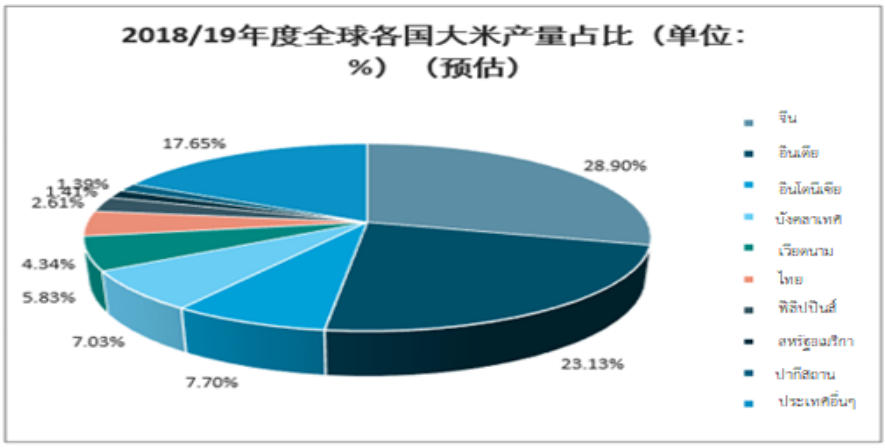

แหล่งที่มาข้อมูล : https://www.csdn.net/gather_2a/MtTacgxsNDcyNC1ibG9n.html

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

ข้าวเป็นธัญพืชที่มีพื้นที่เพาะปลูกที่ใหญ่ที่สุดของประเทศจีน ผลผลิตต่อหน่วยสูงที่สุด และผลผลิตรวมมากที่สุด ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา พื้นที่การเพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ 30 ของพื้นที่การเพาะปลูกทั้งหมด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 พื้นที่การปลูกข้าวของจีนเริ่มมีแนวโน้มลดลง ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2560 ถึง 652,000 เฮกตาร์ สาเหตุหลักมาจากในช่วงที่ผ่านมาราคาข้าวลดลงอย่างต่อเนื่อง ต้นทุนการเพาะปลูกเพิ่มขึ้น ความกระตือรือร้นในการเพาะปลูกของเกษตรกรลดลง นอกจากนี้เนื่องจากผลผลิตต่ำ ประสิทธิภาพไม่ดี พื้นที่นาบางส่วนไม่ได้รับการปรับปรุง กลายเป็นพื้นที่แห้งแล้ง จึงทำให้พื้นที่การปลูกข้าวลดลง แต่ถึงแม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกจะลดลง แต่เทคโนโลยีมีการพัฒนาขึ้น ดังนั้นผลผลิตข้าวทั้งหมดจึงไม่ได้ลดลงมากนัก

แผนภาพที่ 2: เนื้อที่การปลูกข้าวและผลผลิตของข้าวจีนในช่วงปี พ.ศ. 2521 – 2561

หน่วยของเนื้อที่ (สีฟ้า) : ล้านตารางเมตร; หน่วยของผลผลิต (สีส้ม) : หมื่นตัน

แหล่งที่มาของภาพ : http://www.chinagrain.cn/axfwnh/2019/01/02/2529806631.shtml

ในปี พ.ศ. 2561 เนื้อที่ปลูกข้าวของประเทศจีนทั้งหมดคิดเป็น 30,189 ล้านตารางเมตร ให้ผลผลิตรวมทั้งสิ้น 212 ล้านตัน

แผนภาพที่ 3: ผลผลิตข้าวจีนในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2552 – 2562 (หน่วย : หมื่นตัน)

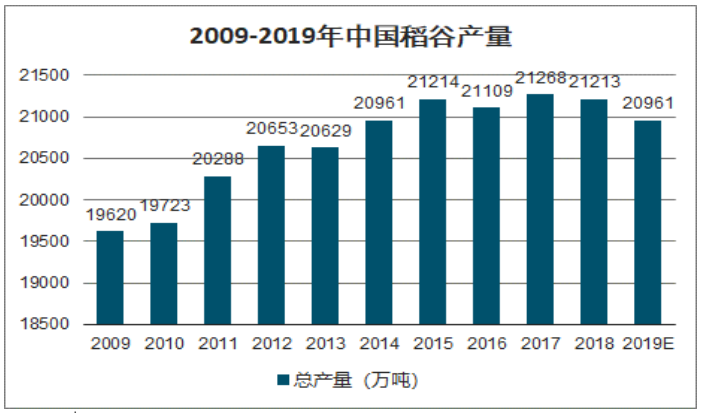

แหล่งที่มาของภาพ : http://www.chyxx.com/industry/202001/829084.html

ในปี พ.ศ. 2561 ประเทศจีนมีผลผลิตข้าว 212 ล้านตัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 มีผลผลิตข้าวลดลง โดยมีปริมาณผลผลิต 210 ล้านตัน

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.

SCAN ME

ข้าวได้กระจายเพาะปลูกอย่างกว้างขวางในประเทศจีน ยกเว้นบางพื้นที่ที่เป็นเทือกเขาและพื้นที่แห้งแล้ง การกระจายตัวของการปลูกข้าวไม่สม่ำเสมอ โดยมีการกระจุกตัวมากที่ภาคใต้ และกระจัดกระจายในภาคเหนือ ส่วนใหญ่กระจายอยู่ในมณฑลหูหนาน เจียงซี และเฮยหลงเจียง

แผนภาพที่ 4: พื้นที่การปลูกข้าวในแต่ละมณฑลของประเทศจีนในปี พ.ศ. 2561

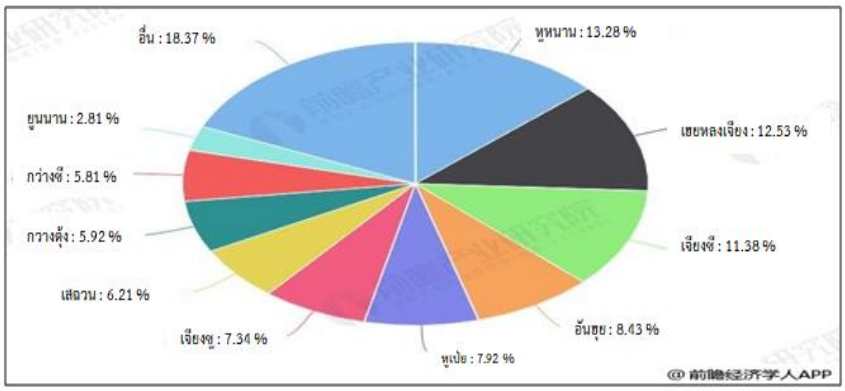

แหล่งที่มาของภาพ : https://bg.qianzhan.com/report/detail/300/191119-9b8b6c96.html

ในปี พ.ศ. 2561 มณฑลหูหนานมีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวนมากที่สุด เท่ากับร้อยละ 13.28 ของพื้นที่การปลูกข้าวทั้งหมดในประเทศจีน รองลงมา คือ มณฑลเฮยหลงเจียง ร้อยละ 12.53 อันดับ 3 คือ มณฑลเจียงซี ร้อยละ 11.38 ส่วนพื้นที่อื่นๆ ได้แก่ มณฑลอันฮุย ร้อยละ 8.43 มณฑลหูเป่ย ร้อยละ 7.92 มณฑลเจียงซู ร้อยละ 7.34 มณฑลเสฉวน ร้อยละ 6.21 มณฑลกวางตุ้ง ร้อยละ 5.92 มณฑลกว่างซี ร้อยละ 5.81 มณฑลยูนนาน ร้อยละ 2.81 และมณฑลอื่นๆ ร้อยละ 18.37

แหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของจีน

แหล่งเพาะปลูกข้าวในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีน มีทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่

1. ภาคเหนือของจีน ได้แก่ ปักกิ่ง เทียนจิน มณฑลเหอเป่ย มณฑลซานซี (Shanxi) มณฑลซานตง ภาคเหนือของมณฑลเหอหนาน ภาคเหนือของมณฑลอันฮุย ภาคกลางและภาคเหนือของมณฑลซ่านซี (Shaanxi) เมืองหลานโจว รวมถึงพื้นที่ตะวันออกของเมืองหลานโจวในมณฑลกานซู ซึ่งพื้นที่บริเวณนี้ มีพื้นที่เพาะปลูกเท่ากับร้อยละ 3 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดของประเทศจีน เก็บเกี่ยวปีละ 1 รอบ พันธุ์ข้าวที่ปลูกเป็นพันธุ์จาปอนิกา (Japonica)

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ มณฑลเหลียวหนิง มณฑลจี๋หลิน มณฑลเฮยหลงเจียง และภาคตะวันออกของเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน พื้นที่เพาะปลูกเท่ากับร้อยละ 9 ของพื้นที่การปลูกข้าวทั้งหมดของประเทศจีน พันธุ์ข้าวที่ปลูกเป็นพันธุ์จาปอนิกา (Japonica)

3. ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ได้แก่ มณฑลซินเจียง มณฑลหนิงเซี่ย ภาคตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลกานซู ภาคตะวันตกของเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน รวมถึงพื้นที่ส่วนใหญ่ของมณฑลซานซี โดยพื้นที่เพาะปลูกเท่ากับร้อยละ 1 ของพื้นที่การเพาะปลูกข้าวทั้งหมดของจีน พันธุ์ข้าวที่ปลูกเป็นพันธุ์จาปอนิกา (Japonica)

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071
Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

ข้าวของจีนที่ได้รับความนิยมมากที่สุด

ข้าวจีนที่มีรสชาติอร่อยล้วนมีแหล่งการผลิตที่ภาคเหนือแทบทั้งสิ้น เนื่องจากประเภทข้าวที่ปลูกในภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นข้าวพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) มีลักษณะที่ทนหนาวได้ เมล็ดสั้น หนา อ่อน หวาน เหนียว ละเอียด มีความหนืบ ใช้ระยะเวลาในการเติบโตค่อนข้างนาน มีความชื้นในตัว เมื่อหุงข้าวไม่ต้องแช่น้ำ เหมาะสำหรับการประกอบอาหารประเภทข้าวต้ม ข้าวสวย ส่วนข้าวที่ปลูกในภาคใต้ของประเทศจีนนั้น เป็นข้าวพันธุ์อินดิกา (Indica) มีลักษณะทนร้อน ทนความชื้น เม็ดเรียวยาว มีความหวาน เคี้ยวง่าย แต่ไม่เหนียว ใช้ระยะเวลาในการเติบโตที่สั่นกว่า มีความชื้นน้อย เหมาะสำหรับการทำข้าวสวย

ข้าวที่นิยมปลูกในภาคเหนือของจีน

ข้าวที่นิยมปลูกในข้าวภาคใต้ของจีน

แหล่งที่มาของภาพ : www.baidu.com

2. สถานการณ์การบริโภคข้าวของจีน ทั้งภาพรวม และทางภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของจีน

เนื่องจากการพัฒนาของเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชากรในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ทำให้โครงสร้างอุตสาหกรรมการเกษตรแบบดั้งเดิมของจีนได้เปลี่ยนแปลงไป โดยการพัฒนาด้านการเลี้ยงสัตว์ ทำให้ประเทศจีนเป็นผู้ผลิตเนื้อหมู เนื้อไก่ และไข่รายใหญ่ที่สุดของโลก ในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมการผลิตนมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำก็มีความก้าวหน้ามากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แนวคิดด้านการบริโภคของคนรุ่นใหม่ก็เปลี่ยนไปและค่อยๆ ถูกกลืนโดยประเทศในแถบยุโรป ความต้องการในการบริโภคข้าวจึงลดลง ในขณะที่การบริโภคเนื้อหมู เนื้อไก่ ไข่และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากถั่วเหลืองเพิ่มมากขึ้นทุกปี

แผนภาพที่ 5: แสดงการบริโภคข้าวในจีนในช่วงปี 2557 – 2561 (หน่วย : ล้านตัน)

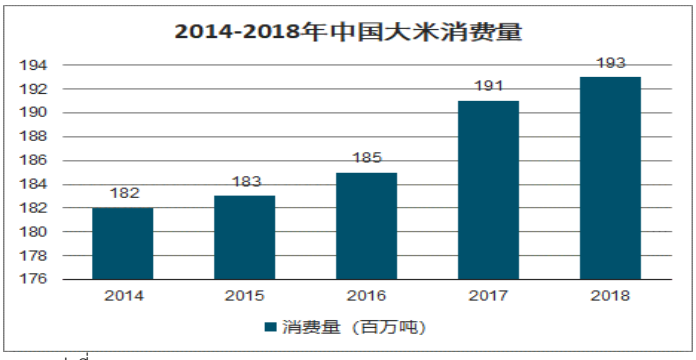

แหล่งที่มาของภาพ : http://www.chyxx.com/industry/202001/829084.html

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

ในปี พ.ศ. 2561 การบริโภคข้าวของตลาดจีนมีปริมาณ 193 ล้านตัน และคาดว่า ในปี พ.ศ. 2563 ผลผลิตข้าวในจีนจะมีปริมาณ 207.05 ล้านตัน ความต้องการข้าวในตลาดจีนจะมีปริมาณ 214 ล้านตัน

รูปแบบการบริโภคข้าวของจีน

รูปแบบการบริโภคข้าว จากเดิมบริโภคเพื่อเป็นอาหารเป็นหลักเพียงอย่างเดียว เปลี่ยนเป็นการบริโภคเพื่อเป็นอาหาร อาหารสัตว์ และการใช้ในด้านอุตสาหกรรม คาดว่าในปี พ.ศ. 2563 ปริมาณข้าวเพื่อการบริโภคเป็นอาหาร 165.20 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77 ปริมาณที่ใช้ในด้านอาหารสัตว์ 21.65 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 และปริมาณที่ใช้ในด้านอุตสาหกรรม 19.10 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9

ภาคเหนือของประเทศจีนเป็นพื้นที่ที่นิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) จึงเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ที่สำคัญ แต่เนื่องจากการเดินทางระหว่างเมืองในประเทศจีนมีความสะดวกมากขึ้น ทำให้รสนิยมการบริโภคอาหารประเภทข้าวก็เปลี่ยนไปด้วยเช่นเดียวกัน โดยในอดีตภาคใต้ของจีนค่อนข้างนิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) แต่เมื่อเวลาผ่านไปตลาดข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ในภาคใต้เริ่มมีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เริ่มนิยมบริโภคข้าวสายพันธ์จาปอนิกามากขึ้นตามไปด้วย เช่นเดียวกับในอดีตที่ทางภาคตะวันออกของประเทศจีน นิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) แต่ปัจจุบันก็เริ่มเปลี่ยนมานิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) เพิ่มมากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2562 ภูมิภาคที่นิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณการบริโภคข้าวรวม 30.25 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 76.8 ของปริมาณการบริโภคข้าวทั้งหมดของจีน ทั้งนี้มณฑลเจียงซูเป็นมณฑลที่นิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) มากที่สุด ในปี พ.ศ. 2560-2561 มณฑลเจียงซูมีปริมาณการบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) รวม 4.99 ล้านตัน รองลงมาเป็นมณฑลเหลียวหนิง มีปริมาณการบริโภค 3.05 ล้านตัน ส่วนมณฑลซานตง จัดอยู่ในอันดับที่สาม มีปริมาณการบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) คิดเป็น 2.88 ล้านตัน หลายปีที่ผ่านมา การบริโภคของข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ที่บริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ก็มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) จะมีราคาค่อนข้างสูงกว่า แต่มีรสชาติอร่อย มีความหอม ซึ่งสามารถดึงดูดใจผู้บริโภคในภาคใต้ได้เป็นอย่างดี

จากรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลของรัฐบาลจีน พบว่า รายได้ของชาวเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ความต้องการของข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ก็เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 ส่วนความต้องการของข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) ลดลงร้อยละ 1.2 โดยมีชาวจีนที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองกว่าร้อยละ 54.65 เลือกที่จะบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) รองมาเป็นข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) ส่วนชาวจีนที่อยู่ชนบท พบว่าร้อยละ 46.64 เลือกที่จะบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) รองมาเป็นข้าวอินดิกา (Indica) กับแป้งข้าวเจ้า สรุปว่า พื้นที่ปลูกข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) กับผู้บริโภคที่บริโภคข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica)

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

ตรงกันพอดี แต่พื้นที่ที่นิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) กำลังขยายตัวและเติบโตขึ้น อีกทั้งยังแย่งพื้นที่ของการบริโภคข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) กับแป้งข้าวเจ้าอีกด้วย

เริ่มตั้งแต่ประมาณช่วงปี 2553 การค้าขายในรูปแบบออนไลน์มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น ผู้บริโภคในเมืองขนาดใหญ่และขนาดกลางเลือกการบริโภคผ่านช่องทางออนไลน์เป็นช่องทางหลักในการสั่งซื้ออาหาร เนื่องจากมีสินค้าให้เลือกมากมาย และยังมีบริการส่งสินค้าถึงที่โดยไม่ต้องออกไปรับสินค้าเอง การซื้อข้าวก็สะดวกมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นข้าวที่ผลิตจากภาคเหนือหรือภาคใต้ ก็สามารถส่งถึงปลายทางไม่เกิน 5 วัน ในซูเปอร์มาเก็ตออนไลน์ Tmall มียอดจำหน่ายข้าวที่ผลิตในภาคเหนือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 ของข้าวทั้งหมด โดยผู้บริโภคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกของจีนนิยมสั่งซื้อข้าวจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ผู้บริโภคจากภาคใต้และภาคตะวันตกเฉียงใต้นิยมสั่งซื้อข้าวที่ผลิตในภาคใต้ ส่วนผู้บริโภคในภาคกลางนิยมสั่งซื้อข้าวจากภาคเหนือของมณฑลเจียงซู

ข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica)

ข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica)

แหล่งที่มาของภาพ ::https://zhidao.baidu.com/question/367575156787370244.html

3. การนำเข้าข้าวของจีน

การนำเข้าข้าวในจีนจะต้องมีโควตาในการนำเข้า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา โควตาสำหรับการนำเข้าข้าวในประเทศจีนอยู่ที่ 5.32 ล้านตันต่อปี โดยประเทศจีนนำเข้าข้าวจากประเทศไทย เวียดนาม และปากีสถานเป็นหลัก และเมื่อปี พ.ศ. 2559 (2016) ประเทศจีนมีปริมาณการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ 3.5 ล้านตัน

แผนภาพที่ 6: ปริมาณการนำเข้าข้าวของจีนระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2559 (หน่วย: หมื่นตัน)

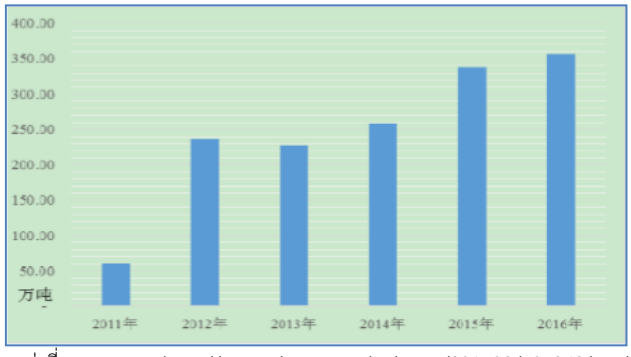

แหล่งที่มาของภาพ : http://www.chyxx.com/industry/201703/505943.html

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา ประเทศจีนมีปริมาณการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศมากกว่าปริมาณการส่งออกข้าวไปยังต่างประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2556 ปริมาณการนำเข้าข้าวของประเทศจีนคิดเป็น 2.24 ล้านตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 1,121 ล้านเหรียญสหรัฐ (หรือประมาณ 36,434 ล้านบาท) ทำให้จีนถือเป็นประเทศที่นำเข้าข้าวมากที่สุดในโลก ขณะที่ต่อมาในเดือนมกราคมถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ประเทศจีนมีปริมาณการนำเข้าข้าวเพิ่มสูงขึ้นเป็น 3.5 ล้านตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 1,315 ล้านเหรียญสหรัฐ (หรือประมาณ 39,563 ล้านบาท) แสดงดังแผนภาพที่ 7 ที่จีนมีปริมาณการนำเข้าข้าวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา

แผนภาพที่ 7: มูลค่าการนำเข้า-ส่งออกข้าวของจีนระหว่างปี พ.ศ. 2553 ถึงระยะ 10 เดือนของปี พ.ศ. 2561

แท่งกราฟสีฟ้าเข้ม : มูลค่าการส่งออก (หน่วย : สิบล้านเหรียญสหรัฐ);
แท่งกราฟสีฟ้าอ่อน : มูลค่าการนำเข้า (หน่วย : ร้อยล้านเหรียญสหรัฐ)

แหล่งที่มาข้อมูล : https://s.askci.com/datanews/

ประเทศจีนถือเป็นผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยในปี พ.ศ. 2556 ประเทศจีนได้รับรางวัลผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดของโลก ขณะที่ก่อนหน้านี้มีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2562 เมื่อเทียบกับปี 2561 ประเทศจีนจะยังคงเป็นประเทศที่นำเข้าข้าวมากเป็นอันดับที่หนึ่งโดยมีปริมาณนำเข้าสูงถึง 5 ล้านตัน ซึ่งสูงกว่าประเทศที่คาดว่าจะมีการนำเข้าข้าวในอันดับรองลงมา ได้แก่ อินโดนีเซีย 1.2 ล้านตัน ฟิลิปปินส์ 1.1 ล้านตัน บังคลาเทศ 1 ล้านตัน สหรัฐอเมริกา 900,000 ตัน เวียดนาม 500,000 ตัน และไทย 300,000 ตัน ตามลำดับ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071
Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

แผนภาพที่ 8: สถานการณ์การนำเข้าข้าวแต่ละประเทศ ในปี 2561/62 (หน่วย : ล้านตัน)

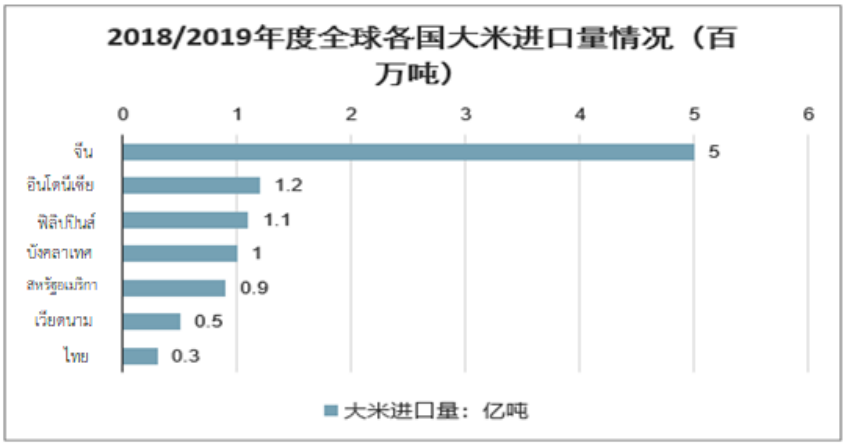

แหล่งที่มาข้อมูล : https://www.csdn.net/gather_2a/MtTacgxsNDcyNC1ibG9n.html

โดยจากข้อมูลเมื่อปี พ.ศ. 2562 พบว่าประเทศจีนนำเข้าข้าวจากต่างประเทศทั้งหมด 2.546 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 17.3 มูลค่าการนำเข้าข้าวสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศไทย เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา และกัมพูชา โดยมีมูลค่าการนำเข้าข้าวคิดเป็น 350 ล้านเหรียญสหรัฐ 240 ล้านเหรียญสหรัฐ 230 ล้านเหรียญสหรัฐ 200 ล้านเหรียญสหรัฐ และ 170 ล้านเหรียญสหรัฐ ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9: มูลค่าการนำเข้าข้าวจากประเทศ 5 อันดับแรกของจีน ในปี พ.ศ. 2562

(หน่วย : ร้อยล้านเหรียญสหรัฐ)

แหล่งที่มาของภาพ : https://baijiahao.baidu.com/s?id=1662879993613165580&wfr=spider&for=pc

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071
Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

ตารางที่ 1: ปริมาณการนำเข้าข้าวของประเทศจีนจากทั่วโลก สูงสุด 10 อันดับแรก

ประเทศ	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563 (ม.ค. - ส.ค.)	อัตราการขยายตัว (YoY)	สัดส่วน (ร้อยละ)
	ปริมาณ (กิโลกรัม)	ปริมาณ (กิโลกรัม)		
เวียดนาม	816,989,457	514,169,648	52.17	34.32
เมียนมา	715,938,530	417,835,840	145.48	27.89
ปากีสถาน	1,032,970,721	184,147,525	-57.11	12.29
ไทย	914,554,492	166,400,240	-57.10	11.11
กัมพูชา	364,574,863	143,635,215	2.83	9.59
ไต้หวัน	88,099,298	57,875,036	46.20	3.86
ลาว	88,513,100	13,318,523	-16.64	0.89
ญี่ปุ่น	1,541,613	616,452	24.97	0.04
รัสเซีย	1,024,100	125,000	-71.13	0.01
อินเดีย	1,839,511	123,629	-85.51	0.01
รวม	**4,026,075,308**	**1,498,282,547**	**-1.58**	**-**

แหล่งที่มาข้อมูล : Global Trade Atlas, ตุลาคม 2563

ตารางที่ 2: สถานการณ์การนำเข้าข้าวจากประเทศไทยของแต่ละมณฑลในประเทศจีน

เมือง/ มณฑล	เดือนมกราคม-ธันวาคม ปี 2562		เดือนมกราคม-สิงหาคม 2563	
	มูลค่า (USD)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (USD)	ปริมาณ (กิโลกรัม)
กวางตุ้ง	239,688,204.00	348,629,294.00	115,270,450.00	143,430,813.00
หูหนาน	6,994,607.00	6,470,940.00	5,811,976.00	5,355,000.00
เซี่ยงไฮ้	6,032,913.00	6,323,405.00	3,479,134.00	3,106,083.00
เจียงซู	5,929,673.00	9,208,000.00	2,563,528.00	3,162,000.00
ฝูเจี้ยน	7,308,537.00	7,771,280.00	2,420,636.00	2,505,574.00
หูเป่ย	3,872,572.00	3,931,640.00	1,956,478.00	2,020,920.00
เทียนจิน	5,791,647.00	5,201,717.00	1,903,001.00	1,721,000.00
เหอหนาน	6,215,008.00	11,424,000.00	1,250,442.00	1,672,700.00
อานฮุย	4,957,365.00	6,097,225.00	1,000,513.00	1,162,200.00
เจ้อเจียง	1,103,625.00	2,285,260.00	874,086.00	779,150.00
เฮยหลงเจียง	1,047,064.00	1,272,000.00	520,000.00	500,000.00
เสฉวน	1,373,584.00	1,551,000.00	261,300.00	314,800.00

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

เมือง/ มณฑล	เดือนมกราคม-ธันวาคม ปี 2562		เดือนมกราคม-สิงหาคม 2563	
	มูลค่า (USD)	ปริมาณ (กิโลกรัม)	มูลค่า (USD)	ปริมาณ (กิโลกรัม)
เจียงซี	4,272,055.00	6,191,920.00	226,375.00	200,000.00
ซานตง	273,068.00	350,000.00	104,814.00	100,000.00
ยูนนาน	821,217.00	3,134,100.00	81,523.00	320,000.00
เหอเป่ย	-	-	55,917.00	50,000.00
ฉงชิ่ง	387,014.00	352,800.00	-	-
กวางสี	1,467,643.00	3,253,805.00	-	-
ซานซี	31,308.00	64,054.00	-	-
ปักกิ่ง	48,138,861.00	103,125,775.00	-	-
ไห่หนาน	16,819.00	18,000.00	-	-
รวม	345,722,784.00	526,656,215.00	137,780,173.00	166,400,240.00

แหล่งที่มาข้อมูล : Global Trade Atlas, ตุลาคม 2563

4. เงื่อนไขในการนำเข้าข้าวสู่ตลาดจีน

เมื่อปี พ.ศ. 2562 ประเทศจีนออกประกาศเกี่ยวกับโควต้านำเข้าข้าวจำนวน 5.32 ล้านตัน โดยแบ่งเป็นโควต้านำเข้าข้าวเมล็ดยาว 2.66 ล้านตัน ข้าวเมล็ดกลางและเมล็ดสั้น 2.66 ล้านตัน ภาครัฐมีโควต้าการนำเข้าข้าวร้อยละ 50 และภาคเอกชนมีโควต้าในการนำเข้าข้าวร้อยละ 50 สำหรับบริษัทเอกชนที่มีความประสงค์ในการยื่นขอโควต้านำเข้าข้าวในประเทศจีน มีข้อจำกัดดังต่อไปนี้

1. บริษัทจะต้องได้โควต้าการนำเข้าข้าวเมื่อปี พ.ศ. 2562 และมีการนำเข้าข้าวจริงในปี พ.ศ. 2562

2. บริษัทจำเป็นต้องเป็นบริษัทอุตสาหกรรมอาหารที่มีความสามารถในการแปรรูปข้าวมากกว่า 100,000 ตัน/ปี ในปี พ.ศ. 2561

<u>ช่วงเวลาในการยื่นขอโควต้า</u>

ช่วงเวลาในการยื่นขอโควต้าการนำเข้าข้าว คือ วันที่ 15 – 30 ตุลาคมของทุกปี โดยบริษัทจะต้องดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว

<u>ขั้นตอนการยื่นขอโควต้าการนำเข้าข้าว</u>

1. ดาวน์โหลดแบบฟอมการขอโควต้านำเข้าข้าวในเว็บไซต์ของคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ หรือ National Development and Reform Commission (https://www.ndrc.gov.cn/) และกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มให้ครบถ้วน

2. คณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติจะสรุปข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายนของทุกปี และจะจัดสรรโควต้าตามความเหมาะสมของแต่ละบริษัท ในขณะเดียวกันก็จะส่งข้อมูล

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.

SCAN ME

ไปยังกระทรวงพาณิชย์เพื่อแจ้งข้อมูลให้ทราบ ทั้งนี้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะประกาศบนหน้าเว็บไซต์หลักของคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ

3. โควต้าการนำเข้าข้าวจะถูกจัดสรรตามความสามารถในการผลิตและการดำเนินงานจริงของบริษัท (รวมถึงประวัติการผลิต การแปรรูป ประสิทธิภาพในการนำเข้า เงื่อนไขทางธุรกิจต่างๆ) รวมถึงมาตรฐานด้านการค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตามประกาศของรัฐบาลจีนเกี่ยวกับโควต้าการนำเข้าข้าวในปี 2563 นั้น มีบริษัทที่อยู่ในพื้นที่เขตอาณาของ สคต.ชิงต่าว ที่มีโควต้าในการนำเข้าข้าว ดังต่อไปนี้

1) บริษัทที่ทำธุรกิจการค้าปลีกแบบดั้งเดิม (General trade) ที่มีโควต้าการนำเข้าข้าวพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ตามความสามารถในการแปรรูปอาหารสูงสุด ได้แก่ กลุ่มบริษัท Heilongjiang Beidahuang Rice Industry Group (ภาครัฐ) โดยมีความสามารถในการแปรรูปข้าว 1.5 ล้านตัน/ปี

2) บริษัทที่ได้โควต้าการนำเข้าข้าวพันธุ์อินดิกา (Indica) และมีความสามารถในการแปรรูปข้าวที่ใหญ่สุด ได้แก่ บริษัท Orient Cereals, Oils and Food Stuffs Co., Ltd. หรือ กลุ่มในเครือบริษัท China Orient Group (ภาคเอกชน) โดยมีความสามารถในการแปรรูปข้าว 420,000 ตัน/ปี

3) บริษัทที่ทำธุรกิจการค้าเพื่อการแปรรูป (Processing Trade) ได้แก่ บริษัทในเครือของ COFCO Group (China Oil & Foodstuffs Corporation) เท่านั้น

5. ปัญหาในการนำเข้าข้าว และจำหน่ายข้าวของต่างประเทศในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ในปี พ.ศ. 2562 ประเทศจีนมีผลผลิตของธัญพืชเพียงพอต่อการบริโภค ข้าว ข้าวสาลี และข้าวโพด ซึ่งถือเป็นอาหารหลัก 3 อันดับแรกของประเทศจีน ซึ่งประเทศจีนสามารถผลิตและบริโภคภายในประเทศได้เอง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.8 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าวและข้าวโพด ประเทศจีนสามารถมีกำลังการบริโภค 100% ดังนั้นการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศนั้น จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มตัวเลือกในการบริโภคให้แก่ประชาชนภายในประเทศเท่านั้น

2. หากพิจารณาในมุมของปริมาณสินค้าในคลังสินค้า ในปี พ.ศ. 2562 อัตราของข้าวหลัก (ข้าว ข้าวสาลี และข้าวโพด) พบว่ามีปริมาณในคลังสินค้าและปริมาณการจำหน่ายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 68 ซึ่งตรงกับปริมาณการบริโภคข้าวในท้องตลาดสำหรับครึ่งปีพอดี โดยเฉพาะข้าวสาลีและข้าว มีปริมาณในคลังสินค้าและปริมาณการจำหน่ายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 86.4 และ 92.1 ซึ่งปริมาณที่เก็บในคลังสินค้านั้นมีปริมาณเพียงพอที่จะให้ชาวจีนใช้ในการบริโภค 1 ปี

3. จากข้อมูลสถิติของศุลกากรจีน ในปี พ.ศ. 2560 ประเทศจีนเริ่มนำเข้าข้าวลดลง และในปี พ.ศ. 2562 ประเทศจีนนำเข้าข้าว 2.546 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 17.3

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.

SCAN ME

4. ไม่กี่ปีที่ผ่านมา ประเทศจีนมีปริมาณข้าวเหลือในคลังสินค้าเป็นจำนวนมาก แต่ประเทศจีนยังนำเข้าข้าวปริมาณ 2 – 4 ล้านตัน/ปี ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

4.1) ข้าวที่มีราคาสูง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 ประเทศนำเข้าหลัก ได้แก่ ประเทศไทย และประเทศกัมพูชา ซึ่งนำเข้าเพื่อให้ผู้บริโภคภายในประเทศได้มีโอกาสลองรับประทานข้าวพันธุ์ใหม่

4.2) ข้าวที่มีราคาถูก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70 ที่นำเข้ามาจากประเทศเวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา ซึ่งนำเข้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปต่างๆ

5. จากข้อมูลการนำเข้าข้าวของจีนในช่วงปี พ.ศ. 2552 – 2560 มูลค่าการนำเข้าข้าวของจีนเพิ่มขึ้น แต่เมื่อถึงปี พ.ศ. 2561 มูลค่าการนำเข้าข้าวของจีนลดลง โดยมีมูลค่าการนำเข้าข้าว คิดเป็น 1,639 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 12 ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 มูลค่าการนำเข้าข้าวของจีน คิดเป็น 1,250 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 23.73 ในช่วงเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2563 มูลค่าการนำเข้าข้าวของจีน คิดเป็น 592 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8

6. ข้าวที่นำเข้าจากประเทศไทย เป็นข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) ส่วนข้าวที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนปลูกเป็นข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) ซึ่งในสายตาผู้บริโภคชาวจีนพบว่าข้าวประเภทนี้เป็นข้าวที่อร่อยและหอมกว่า และมีราคาสูงกว่าข้าวสายพันธุ์อินดิกา (Indica) อีกทั้งชาวจีนทางภาคเหนือคุ้นเคยกับรสชาติแล้ว การเปลี่ยนรสนิยมของผู้บริโภคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แม้แต่ภาคใต้ของจีนก็เริ่มนิยมบริโภคข้าวสายพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) นอกจากนี้ ผู้บริโภคชาวจีนเห็นด้วยเกี่ยวกับแหล่งปลูกข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่อร่อยที่สุดของประเทศจีน ปัจจุบันมีข้าวพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) สายพันธุ์ใหม่ๆ มีรสชาติอร่อยอีกหลายพันธุ์ ในขณะที่ผู้บริโภคทางภาคเหนือมีทั้งข้าวที่ราคาถูกกว่าและอร่อยกว่าข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ผู้บริโภคทางภาคเหนือไม่นิยมบริโภคข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศเท่าใดนัก

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.

SCAN ME

6. ราคาจำหน่ายข้าวในตลาดจีนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน

ตารางที่ 3: ข้าวในตลาดจีนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 5 อันดับแรก (ที่มีวางจำหน่ายบนแพลตฟอร์ม Taobao)

ลำดับที่	ชื่อภาษาจีน	ชื่อภาษาอังกฤษ	ราคาที่วางจำหน่าย (หยวน) (5 กิโลกรัม/ถุง)	ราคาต่อกิโลกรัม (หยวน)	ราคาต่อกิโลกรัม (บาท)	พื้นที่เพาะปลูกในจีน	ภาพประกอบ
1	十月稻田	SHIYUE DAOTIAN	78	15.6 (ในช่วงลดราคา : ราคา 8.8 หยวน/กิโลกรัม)	71.76	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
2	柴火大院	CHAIHUO DAYUAN	42	8.4	38.64	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
3	柴火大院	CHAIHUO DAYUAN (Wuchang Ecological Rice)	72.90	14.58	67.07	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
4	金龙鱼	ABAWANA	29.90	5.98	27.51	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
5	福临门	FULINMEN (COFCO)	27.50	5.50	25.30	ข้าวจาปอนิกา (Japonica) ที่ปลูกในภาคเหนือของมณฑลเจียงซู	

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

ตารางที่ 4: ข้าวไทยที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 5 อันดับแรก (ที่มีวางจำหน่ายบนแพลตฟอร์ม Taobao)

ลำดับที่	ชื่อภาษาจีน	ชื่อ ภาษาอังกฤษ/ ไทย	ราคาที่วาง จำหน่าย (หยวน) (5 กิโลกรัม/ถุง)	ราคาต่อ กิโลกรัม (หยวน)	ราคาต่อ กิโลกรัม (บาท)	ภาพประกอบ
1	福临门	FULINMEN (COFCO)	29.90	5.98	27.51	
2	香满园	XIANGMANYUAN ยี่ห้อของบริษัท YIHAI KERRY	28.90	5.78	26.59	
3	御泰坊	YUTAIFANG ข้าวหลวง	27.90	5.58	25.67	
4	KOKO	KOKO	69.90	13.98	64.31	
5	孟乍隆	MENGZHALONG ข้าวหอมมะลิ ชาววัง	89.90	17.98	82.71	

☐ นโยบายภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจการลงทุน ☐ แนวโน้มการตลาด ☐ รายงานสินค้าและบริการ ☐ อื่นๆ

7. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจต่อประเทศไทย

7.1 การที่จีนสามารถปลูกข้าวได้โดยเฉพาะพื้นที่เพาะปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ และมีการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตจนเป็นที่ยอมรับด้านรสชาติสำหรับผู้บริโภคชาวจีนจำนวนมาก ทำให้ข้าวไทยในสายตาผู้บริโภคชาวจีนเป็นข้าวที่มีราคาสูง แม้จะเป็นที่รับรู้ว่าเป็นข้าวมีคุณภาพดี แต่ไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ ทำให้ไม่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคชาวจีนเท่าที่ควร

7.2 ผู้บริโภคชาวจีนเริ่มหันมานิยมบริโภคธัญพืชที่ผลิตได้ในประเทศมากขึ้น ประกอบกับมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ถูกปากผู้บริโภคชาวจีนมากขึ้น ทำให้การบริโภคข้าวนำเข้าจากต่างประเทศ เป็นเพียงทางเลือกในการบริโภคสำหรับผู้บริโภคชาวจีนบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการนำเข้าข้าวไทยสู่ตลาดจีนในระยะยาว หากผู้ผลิตและผู้ประกอบการไทยไม่สามารถพัฒนาคุณภาพของข้าวไทยให้มีความโดดเด่น โดยเฉพาะด้านคุณค่าทางโภชนาการ นอกจากนี้ ยังต้องเร่งสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ และความสำคัญของการรับประทานข้าวไทยให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น จึงจะทำให้ข้าวไทยสามารถเจาะตลาดจีน โดยเฉพาะตลาดจีนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งถือเป็นอู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญของจีน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.3 ผู้บริโภคชาวจีนยุคใหม่โดยเฉพาะหนุ่มสาวชาวจีนเริ่มให้ความสำคัญกับการรับประทานอาหาร โดยจะเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดีต่อสุขภาพ และมีความทันสมัยควบคู่กันไปด้วย ทำให้เริ่มมีการเลือกรับประทานอาหารที่ผลิตจากพืชมากขึ้น เช่น เนื้อสัตว์ที่ผลิตจากพืช นมที่ผลิตจากพืช เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการจีนซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับผู้บริโภคชาวจีนสามารถปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคได้ง่ายดายมากกว่า โดยมีการนำข้าวมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการ และวิถีชีวิตผู้บริโภค จึงทำให้การบริโภคข้าวนำเข้าจากต่างประเทศกลับกลายเป็นตัวเลือกในลำดับถัดไป เนื่องจากยังไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างและความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะในเรื่องของคุณค่าทางโภชนาการและคุณประโยชน์ที่จะได้รับจากการรับประทาน

7.4 ปัจจุบันข้าวไทยเป็นที่รับรู้เฉพาะกลุ่มผู้บริโภค โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของจีน แต่ผู้บริโภคบางส่วนที่มีโอกาสเดินทางไปประเทศไทยและเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของไทยก็มีข้อมูลเกี่ยวกับข้าวไทยที่ดี โดยเฉพาะในเรื่องของกลิ่น รสชาติและคุณประโยชน์ต่างๆ แต่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควร ดังนั้น สำหรับการเจาะตลาดผู้บริโภคข้าวไทยในตลาดจีนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องมีความร่วมมือที่ดีในระดับรัฐบาลและระดับผู้นำเข้ารายใหญ่เพื่อร่วมมือกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด และสร้างการรับรู้ถึงคุณภาพของข้าวไทยที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกับข้าวของประเทศอื่นๆ รวมทั้ง ควรมีกิจกรรมส่งเสริมการขายเพื่อให้ผู้บริโภคชาวจีนที่มีชื่อเสียงได้มีโอกาสลิ้มลองข้าวไทยได้มากขึ้น เพื่อจะได้ส่งต่อการรับรู้ไปยังกลุ่มเพื่อนและคนใกล้ชิดได้รู้จักข้าวไทยได้มากยิ่งขึ้น

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

8. โอกาสและแนวทางการปรับตัวของภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการไทย

8.1 ผู้ประกอบการไทยควรร่วมมือกับผู้นำเข้าชาวจีนในการจัดกิจกรรมสร้างการรับรู้ สาธิตการนำข้าวไทยมาประกอบอาหาร พร้อมทั้งแจกชิมข้าวไทยร่วมกับอาหารไทย เพื่อให้ผู้บริโภคชาวจีนโดยเฉพาะทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รู้จักข้าวไทยได้มากขึ้น พร้อมทั้งใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการแข่งขันพ่วงกับการจำหน่ายสินค้าไทยที่ชาวจีนรู้จักดีอยู่แล้ว เช่น เครื่องปรุงรสข้าวผัดสับปะรด เครื่องปรุงรสต้มยำกุ้ง เครื่องปรุงรสแกงเขียวหวาน ซึ่งเป็นอาหารที่สามารถรับประทานกับข้าวหอมมะลิไทยได้ดี เพื่อให้ข้าวไทยสามารถเข้าถึงผู้บริโภคชาวจีนได้ง่ายได้มากขึ้น และสร้างการรับรู้ในรูปแบบของการรับประทานข้าวไทยกับอาหารไทยเพิ่มมากขึ้น โดยกลยุทธ์การขายสินค้าควบคู่กันจะทำให้ผู้บริโภคชาวจีนไม่รู้สึกว่าข้าวไทยมีราคาแพงจนเกินไป และยังสามารถสร้างการรับรู้ถึงสินค้าอาหารไทยได้ในคราวเดียวกันอีกด้วย

8.2 กิจกรรมสร้างการรับรู้ถึงคุณประโยชน์ และการนำข้าวไทยไปรับประทานร่วมกับผู้มีอิทธิพลทางความคิด หรือ Key Opinion Leader (KOL) ในตลาดจีน โดยเฉพาะ KOL ด้านอาหาร ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียและช่องทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของจีนเป็นกิจกรรมที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคชาวจีนได้หลากหลายและทั่วถึงเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยควรพิจารณาคิดค้นคอนเทนต์ที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้บริโภคชาวจีน และเลือกใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียของจีนให้เป็นประโยชน์ เพื่อประชาสัมพันธ์ทดสอบตลาดในเบื้องต้น พร้อมทั้งติดตามการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าไทยของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศอย่างเป็นประจำ ก็จะทำให้มีโอกาสเข้าถึงการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าไทยในตลาดจีนได้มากยิ่งขึ้น

8.3 ภาครัฐสามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ถึงข้าวไทยในตลาดจีนผ่านร้านอาหารไทยที่รับตราสัญลักษณ์ Thai SELECT โดยเฉพาะการสาธิตการปรุงข้าวไทยในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการให้ความรู้แก่ผู้บริโภคชาวจีน ตลอดจนจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายข้าวไทยในร้านอาหารไทยให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคชาวจีนได้อย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองชิงต่าว

ธันวาคม 2563

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME

แหล่งที่มาข้อมูล

1. http://www.chyxx.com/industry/202004/853926.html
2. https://www.sohu.com/a/217519592_100102712
3. https://baijiahao.baidu.com/s?id=1652784336910821665&wfr=spider&for=pc
4. http://www.chyxx.com/industry/202004/848411.html
5. http://www.chyxx.com/shuju/202007/878587.html
6. http://news.foodmate.net/2016/06/383321.html
7. http://www.customs.gov.cn/
8. https://www.qianzhan.com/analyst/detail/220/190117-147d7e45.html
9. https://www.tuliu.com/read-31901.html
10. http://www.chinagrain.cn/axfwnh/2019/01/02/2529806631.shtml
11. https://zhidao.baidu.com/question/7957034.html
12. https://zhidao.baidu.com/question/367575156787370244.html
13. https://www.qianzhan.com/analyst/detail/220/190117-147d7e45.html
14. https://bg.qianzhan.com/report/detail/300/191119-9b8b6c96.html
15. http://field.10jqka.com.cn/20201012/c623990551.shtml
16. https://finance.sina.com.cn/money/future/roll/2019-07-29/doc-ihytcerm7167854.shtml
17. http://www.ceweekly.cn/2019/0731/262932.shtml
18. https://zhuanlan.zhihu.com/p/91614636
19. http://www.chyxx.com/industry/201703/505943.html
20. https://www.sohu.com/a/220641745_806497
21. https://baijiahao.baidu.com/s?id=1662879993613165580&wfr=spider&for=pc
22. https://www.zhihu.com/question/35815869/answer/736364918
23. https://zhidao.baidu.com/question/437571666.html
24. https://www.ndrc.gov.cn/fggz/jjmy/zyspqk/201911/t20191115_1203665.html
25. https://baijiahao.baidu.com/s?id=1679222209825350892&wfr=spider&for=pc
26. https://new.qq.com/rain/a/20201019A099FC00
27. https://s.askci.com/datanews
28. http://www.chyxx.com/shuju/202002/834576.html
29. http://fjgrain.cn/index-detail.html?uid=d29a28de-f9f3-405e-a23e-27b3edc4252e&self-uid=b0ac7b01-bf64-4aee-a746-bde8050e37f9
30. https://www.qianzhan.com/analyst/detail/220/190117-147d7e45.html
31. https://s.askci.com/datanews/
32. www.taobao.com

หมายเหตุ: ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองชิงต่าว จะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center - Qingdao
Unit 2504 Shangri-la Center, Shi Nan
District, No.9 Xiang Gang Zhong
Road, Qingdao, 226071

Tel: +86-532-68621206
E-mail: qingdao@ditp.go.th
Facebook: @ditpqingdao
Insight CHINA : โอกาสสู่ตลาดจีน by สคตชิงต่าว.
SCAN ME